

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت روزنامه

چهارشنبه ۸ مرداد ۱۴۰۴ • ۵ صفر ۱۴۴۷ • ۳۰ جولای ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۱۶۹ • ۱۲ صفحه اذان ظهرتهران ۱۲:۱۱ • اذان مغرب ۱۹:۳۰ • اذان صبح فردا ۳:۳۴ • طلوع آفتاب ۵:۱۲

مراسم تشییع و خاکسپاری پیکر «جیاکو یوسفی‌نژاد» و «خبات امینی»، عصر دوشنبه (۶ مرداد ۱۴۰۴) در سنجج برگزار شد. «جیاکو یوسفی‌نژاد» و «خبات امینی» فعالان حوزه محیط زیست، شامگاه یکشنبه ۵ مرداد در پی تلاش برای مهار آتش‌سوزی ارتفاعات آیندر سنجج شدید شده و بر اثر جراحات جان باختند.

عکس: سید مصلح پیرخضرائیان، ایرنا

www.sharghdaily.com • aparat:tasvirshargh • Telegram:SharghDaily • youtube:sharghdaily • twitter:sharghdaily • instagram:sharghdaily1

تفسیر شورای نگهبان و نقش دولت در لوایح قضائی

ابراهیم یوبی

وکیل دادگستری

قضائی را که توسط رئیس قوه قضائیه تهیه و تحویل دولت می‌شود، حداکثر ظرف مدت سه ماه تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌نماید» و برای ضمانت اجرا در تبصره پیش‌بینی شده: «در صورتی که دولت در مدت مذکور نتواند نسبت به تصویب و ارسال لایحه به مجلس اقدام نماید و سه ماه دیگر از مهلت قانونی آن بگذرد، رئیس قوه قضائیه می‌تواند مستقیما لایحه را به مجلس ارسال کند».

هفته گذشته معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری در بیانیه‌ای توضیحاتی درباره لایحه داد: «لایحه مقابله با محتوای خلاف واقع در فضای مجازی بنا به الزام مندرج در مصوبه سال ۱۳۹۹ شورای عالی فضای مجازی، توسط قوه قضائیه در مهرماه ۱۴۰۲ تهیه شده و به عنوان لایحه قضائی به دولت ارسال شده و پس از ارسال این لایحه به دولت بررسی لایحه در دولت از دی‌ماه ۱۴۰۳ آغاز شده است». پس لایحه در دست بررسی لایحه قضائی و تهیه و ارسال‌شده توسط رئیس قوه قضائیه است. همچنین در جای دیگری از اطلاعیه به تفسیر شورای نگهبان از نقش دولت در لوایح قضائی اشاره شده که نیازمند مرور تاریخ است.

۱۷ مهرماه ۱۳۷۹ رئیس وقت قوه قضائیه (سیدمحمود هاشمی شاهرودی) طی نامه‌ای از شورای نگهبان درخواست تفسیر سه اصل ۱۵۶، ۱۵۷، و ۱۵۸ و چنین سؤالاتی طرح می‌کند: تعریف لایحه قضائی

تحلیل خوانی

چرا ماجرای آب در بنزین رئیس‌جمهور فراموش نمی‌شود؟

مهدی ساجدی

کارشناس انرژی

ولی وقتی هیچ برخوردی با منبع شایعه صورت نمی‌گیرد یا هنگامی که شاهد تکذیبیه مرجع متناظر به آن منبع (مثلا شورای عالی اطلاع‌رسانی دولت) نیستند، آنگاه حق دارند بیشتر به فکر فرو روند. مردم با تطبیق ذهنی آنچه به‌ندرت دیده یا شنیده‌اند (یعنی تخلف جایگاه‌ها) و روایت ابهام‌آمیز و منبعی که اعتبارش از نهاد ریاست‌جمهوری یک کشور است، هرچه بگویند، ذی‌حق هستند! مردم می‌دانند اصولا یک جایگاه با ویژگی جایگاه سوخت‌مورد اشاره در هر لحظه پذیرای چندین خودرو است و اگر قرار به تزریق احتمالی «سوپانسیون بنزین‌آب» به جای بنزین به خودروها بود، یک اتوبان خودروی از کار افتاده ایجاد می‌شد.

مردم می‌دانند که اگر چنین اتفاق بزرگی می‌افتاد، استوری‌های اینستاگرام و شبکه‌های مختلف فضای مجازی بر بود از عکس و فیلم مردمی که در راه مانده یا در تعمیرگاه‌های عبوری و شهرهای اطراف در حال ناله و نفرین بودند و در انتها مردم بدون لحاظ باورمندی این شایعه، با خود می‌گویند که اگر راست بگویند و واقعا به ماشین شخص

با اینکه چندین روز از اظهارات عجیب یکی از نزدیکان ریاست‌جمهوری مبنی بر وجود آب در بنزین و خاموش‌شدن ماشین حامل رئیس‌جمهور گذشته، ولی باز هم این شایعه که چندین بار توسط مراجع ذی‌صلاح و شخص وزیر تکذیب شده بود، مجددا سوزه سؤال خبرنگاران از وزیر نفت شد. به نظر می‌رسد نحوه رشد و رسوب خبر در اذهان عمومی جامعه و قدرت آسیب‌رسانی به سرمایه‌های اجتماعی و اعتماد عمومی، عملا این شایعه را همچنان داغ‌ه‌ی داشته است. اما می‌توان این قضیه را از منظر دیگری هم مورد توجه قرار داد؛ به این صورت که روایت‌های دارای ابهام آن‌هم از طرف منابع مهم نزدیک به شخصیت‌ها چه اثرات مخربی می‌تواند در اذهان عمومی رسوب دهد، به‌گونه‌ای که با چندین تکذیبیه و مصاحبه نیز همچنان در ذهن مردم باقی خواهند ماند و اثرات وضعی ماندگاری پیدا می‌کنند.

در این واقعه رسانه‌ای با سه نوع تکنیک «تطبیق ذهنی»، «زبان ابهام» و از همه مهم‌تر «منبع معتبر» سروکار داریم که حتی اگر بعد از رسوب‌شدن روایت، راوی اصلی یا شخص رئیس‌جمهور هم شایعه را تکذیب کند، باز هم رسوب اثرات مخرب این شایعه به‌راحتی از ته‌مانده ذهن جامعه پاک نخواهد شد. وقتی یک منبع (یعنی بازرس رئیس‌جمهور) روایتی عجیب و همراه با ابهام و ابهام از این سفر شخص دوم مملکت بیان می‌کند و نوک پیکان قصور در این سفر پرماجر (و بعضا بدون رعایت پروتکل‌های حفاظتی) را به سمت یک جایگاه سوخت می‌گیرد، مردم ناخواسته به‌عنوان مشتریان همیشگی جایگاه‌های سوخت نمی‌توانند به‌راحتی از ماجرا عبور کنند.

مردم تکذیبیه‌های متعدد مسئولان نظارتی و مقامات را دیده‌اند

۹۳میلیارد دلار

آمریکا از بلایای طبیعی ناشی از تغییرات اقلیمی در نیمه نخست سال جاری میلادی ۹۳ میلیارد دلار و بیش از هر کشور دیگری زیان دید. بیش از ۷۰ درصد کل خسارات ناشی از بلایای ناشی از تغییرات آب‌وهوایی در آمریکا رخ داده و رو به افزایش است. یک دانشمند اقلیم‌شناس گفت: «ما شاهد حدود ۹۰ درصد از کل خسارات وارده به صنعت بیمه بوده‌ایم و بنابراین ۷۲ میلیارد دلار از ۸۰ میلیارد دلار خسارت در آمریکا رخ داده است. این فراتر از حد معمول است. طبق برآورد، آتش‌سوزی‌های جنگلی ۵۳ میلیارد دلار خسارت وارد کرده است، از جمله حدود ۱۳ میلیارد دلار خسارت برای ساکنان بدون بیمه.

اندوه‌خوانی

مردم غزه و ما مردم عادی

سؤالاتی در باب ظلم جهانی و مبارزه ممکن

حامد خاتجانی

درحالی‌که این روزها فضای مجازی پر است از ابراز همدردی با مردم غزه، سؤالی مطرح است که مردم عادی و شهروندان چه امکانی برای اقدامات بازدارنده و جدی‌تر از استوری و پست در اینستاگرام و واتس‌اپ و... در برابر چنین ظلم‌هایی دارند؟ اساسا مردم و شهروندان کشورهای مختلف برای مردمی که مورد ظلم قرار می‌گیرند، چه کارهایی می‌توانند انجام دهند؟ آیا فعالیت‌های مجازی (مانند پست‌های اینستاگرامی) می‌توانند تأثیر واقعی داشته باشند یا صرفا نوعی «آسودگی وجدانی» برای افراد ایجاد می‌کنند؟ چگونه می‌توان از اقدامات نمادین به سمت اقدامات عملی و سیستماتیک حرکت کرد؟

هالااحمر ایران فرم اعزام داوطلب به منطقه غزه را در سایت خود قرار داده است. آیا عزیمت افراد عادی به‌عنوان نیروهای داوطلب کاری مؤثر است؟ چه ملاحظات عقلانی و اخلاقی در این زمینه وجود دارد؟ چه کسانی با چه شرایطی می‌توانند داوطلب اعزام باشند؟ آیا تفاوتی بین اخلاق فردی و اخلاق اجتماعی وجود دارد؟ آیا نه این است که بعضی کارها کار مردم و شهروندان است و بعضی کارها، کار دولت‌ها؟ مثلا درباره مشکلات مردم غزه، نه این است که باید کاری از طرف دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی انجام شود، چون موضوع از اقدامات شخصی افراد خارج و بزرگ‌تر است؟ و متأسفانه به دلیل نبود سازمان‌های بین‌المللی و کشورهای مستقل خیرخواه، قوی و مؤثر است که ظلم علیه مردم مناطق مختلف جهان وجود دارد؟ «خیرخواهی» درباره کشورها چگونه قابل بحث و بررسی است؟ به تعبیری اخلاقی، خیرخواهی اندیشیدن بیش از منافع شخصی است. سؤالی که بالاتر درباره اقدامات فردی در برابر ظلم به دیگری و نقش و تأثیر آن مطرح شد، همین‌جا نیز درباره کشورها می‌تواند مطرح شود. اقدامات فردی و عمومی، با وجود منافع معطوف به خود و مسائلی که تهدیدی برای منافع به شمار می‌آیند، چگونه وصف اخلاقی پیدا می‌کنند؟

موضوع دیگر که مورد طرح از طرف بخش دیگری از جامعه است، نبود لزوم هرگونه اقدامی برای مردم کشورهای دیگر است، وقتی که مردمی خود در رنج و مرارت و مشکلات خاص قرار دارند. برخی حتی به ابراز همدردی‌های این‌چنینی نیز واکنش نشان می‌دهند، چراکه معتقدند در چنین شرایطی هرگونه توجه ابتدا باید معطوف به خود باشد . حد و مرز چنین اظهارات و اقداماتی کجاست؟ آیا این دیدگاه که «اول باید مشکلات داخلی را حل کرد»، می‌تواند بهانه‌ای برای بی‌عملی در برابر ظلم جهانی باشد؟ چگونه می‌توان بین مسئولیت در برابر جامعه خود (مثلا کمک به فقرا و محرومان داخلی) و مسئولیت در قبال مردم ستم‌دیده جهان تعادل برقرار کرد؟ اگر فردی دغدغه کار درست و اخلاقی داشته باشد، چه پاسخی برای چنین پرسش‌هایی وجود دارد؟ آیا مردم عادی محکوم به زندگی خرد و تصمیمات خرد هستند و در کلان جامعه و مسائل ملی و جهانی باید تابع تصمیمات ابرقدرتها باشند؟ یا اقدامی در راستای تغییر شرایط متصور است؟

طنزخوانی

جوان کشور! چرا کار نمی‌کنی؟

آردین سیارسریع

معاون وزیر کشور گفت: یک چهارم جوانان در کشور نه کار می‌کنند نه درس می‌خوانند!

- سلام جوان کشور!

جوان کشور: ...

- سلام نمی‌کنی؟

جوان کشور [سر در گوش]: حرفتو بزن.

- خب جوان کشور، از مسئولین شنیدم که کار نمی‌کنی، چرا؟

جوان کشور: کار کنم که چی بشه؟

- به هر حال کار جوهره انسانه. کار به آدم شخصیت و هویت می‌ده. الان مثلا منو نگاه کن. من ۱۵ساله دارم بی‌وقفه کار می‌کنم، نه خونه دارم نه پس‌انداز دارم نه احترام دارم (گفت‌وگوکننده به گریه می‌افتد).

یک دختر جوان وارد کادر می‌شود.

دختر: ولی من دارم کار می‌کنم.

- آفرین دختر جوان کشور! چیکار می‌کنی؟

دختر: من بلاگر، مدل و یوتیوبر هستم.

- خب، آفرین. حالا کارت چه؟

پسر [رو به دختر]: واسه چی به این دهه شصتی توضیح می‌دی؟ این بومر چی می‌فهمه؟

دختر: ولی خب به پلن‌هایی برای آینده‌ام دارم.

فکر نمی‌کنی داره صدای تیک‌تیکش میاد؟

دختر: آره دیگه می‌گذره تیک تیکشش!

ولی من دارم کارامو می‌کنم برم.

- آخه برای چی می‌خوای بری دخترم؟ بین من ۱۰ سال پیش راحت می‌تونستم برم ولی موندم و ساختم. الان نه خونه دارم، نه

پس‌انداز دارم نه احترام دارم.

پسر: بدار حرفشو بزنه دیگه!

- بفرما.

دختر: برنامهام اینسه که برم خارج، بعد به شوهر خارجی پیدا کنم بهش فارسی یاد بدم بعد اون نتونه تلفظ کنه بدازم اینستا ویو بگیرم.

- ببخشید مگه شوهر خارجی حیوان خانگیه؟

دختر: دیگه به هر حال!

- خب اگه نشد چی؟

دختر: نشد دیگه می‌رم عشق ابدی شرکت می‌کنم.

- خب جوان کشور که همش سرت تو گوشیه، شما اصلا به آینده فکر نمی‌کنی؟

پسر: من که فعلا دارم درس می‌خونم. چی می‌خونی؟

پسر: غیرحضور.

- خب غیرحضور چی می‌خونی؟

پسر: دقیق نمی‌دونم. یا مکانیکه یا حقوق.

- چه شباهتی!

پسر: والا اس‌ام‌اس اومد گفتن بدون کنکور ثبت‌نام می‌کنیم ما هم ثبت‌نام کردیم. - خودت علاقات به کدوم رشته است؟

پسر: رشته خشکار [می‌خندد].

- بذار به زبون خودت بپرسم. بین رشته‌های دانشگاه تالیث کدوم رشته است؟

پسر: تایپ سی [می‌خندد].

- نه حالا دور از شوخی!

پسر: دور از شوخی، هوافضا. [چیزی از جیبش درمی‌آورد و رول می‌کند] می‌زنی؟ - نه، ممنون. بچه بودی دوست داشتی در آینده چیکاره بشی؟

پسر: هییهاپولوزیست.

دختر و پسر از خنده روده‌بر می‌شوند. چند ماه بعد وزایز دختر می‌آید. انگشت شست پسر در اثر لمس بی‌رویه همستر عفونت می‌کند و یک صرافی ارز دیجیتال همه پول‌هایش را می‌خورد و گفت‌وگوکننده

به دلیل انتشار محتوای خلاف واقع به سزای اعمالش می‌رسد.

خبرخوانی

واردات سگ و گربه آزاد شد

به‌تازگی فهرست مواردی که می‌توان از اوراسیا وارد کرد منتشر شده است. واردات سگ و گربه، مرغ فنج، اسب‌های مسابقه‌ای و الاغ، از مواردی است که در این فهرست به چشم می‌خورد. واردات سگ و گربه معمولی و نه برای آزمایشگاه به شماره ۰۱۶۱۹۱۰ در این فهرست به چشم می‌خورد. طبق گزارش تسنیم، این فهرست با تصمیم جدید گمرک جمهوری اسلامی ایران، در چارچوب تجارت با اتحادیه اقتصادی اوراسیا اعلام شده و حقوق گمرکی و سود بازرگانی آنها نیز تعیین شده است.

۲۲۳۸ سؤال

نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به ثبت دو هزارو ۲۳۸ سؤال از وزرا توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی، گفت: «از این تعداد، با احتساب سؤالی که از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی مطرح شد، طی ۱۴ ماه گذشته هفت مورد در صحن مطرح شده و تفرافک سؤالات بسیار بالاست. با توجه به اینکه قارارمان بر این است که هر هفته یک سؤال از مطرح کنیم، اگر هر هفته یک سؤال مطرح کنیم، تا پایان دوره چیزی در حدود ۱۰۰ سؤال از وزرا مطرح خواهد شد». این نماینده گفت: «سؤالاتی باید مطرح شود که در کشور و مجلس تأثیرگذار باشد و بتواند نقش نظارتی را به خوبی ایفا کند».

۳۰ سال

رئیس سازمان هواشناسی کشور گفت: «در سال‌های اخیر با توجه به گرمایش جهانی، دمای کشور اغلب بیشتر از میانگین بلندمدت ۳۰ساله بوده است». طی هفته گذشته منتهی به ۴ مرداد ۱۴۰۴ دمای کشور ۱.۴ درجه سلسیوس بیش از میانگین بلندمدت بود که ابتدای فصل تابستان ۱.۲ درجه سلسیوس بیش از نرمال بوده است. به گفته او، بیشترین بی‌هنجاری دما در روز ۴ مرداد مربوط به استان کردستان و به میزان ۴.۲ درجه سلسیوس بوده است. طی هفته گذشته این شاخص مربوط به استان البرز با مقدار ۳.۳ و طی همین مدت تهران ۲.۲ درجه سلسیوس بی‌هنجاری دما داشته است.

۹۳میلیارد دلار

آمریکا از بلایای طبیعی ناشی از تغییرات اقلیمی در نیمه نخست سال جاری میلادی ۹۳ میلیارد دلار و بیش از هر کشور دیگری زیان دید. بیش از ۷۰ درصد کل خسارات ناشی از بلایای ناشی از تغییرات آب‌وهوایی در آمریکا رخ داده و رو به افزایش است. یک دانشمند اقلیم‌شناس گفت: «ما شاهد حدود ۹۰ درصد از کل خسارات وارده به صنعت بیمه بوده‌ایم و بنابراین ۷۲ میلیارد دلار از ۸۰ میلیارد دلار خسارت در آمریکا رخ داده است. این فراتر از حد معمول است. طبق برآورد، آتش‌سوزی‌های جنگلی ۵۳ میلیارد دلار خسارت وارد کرده است، از جمله حدود ۱۳ میلیارد دلار خسارت برای ساکنان بدون بیمه.